

JANUARI 2018

Bijdrage Wim Brandse
“ALEA IACTA EST”

De teerling is geworpen. Met die woorden nam Caesar de cruciale beslissing om de Rubicon rivier over te steken, geen weg terug. Net zo ingrijpend is onze beslissing tot het opheffen van SPUN. We zijn de Rubicon overgestoken, het is nu aan De Nationale APF.

Allereerst wens ik u van harte een voorspoedig en gezond 2018 toe. En jawel, op 1 januari 2018 zijn ons vermogen en alle verplichtingen die SPUN had tegenover haar deelnemers, overgegaan naar De Nationale APF. Het vermogen van de beschikbare premieregeling is overgedragen naar BeFrank PPI. Het is dan ook voor het laatst dat u deze SPUN nieuwsbrief ontvangt.

De laatste 10 jaar zijn niet de gemakkelijkste geweest in het bestaan van SPUN. Sinds de beurskrach van 2008 is onze dekkingsgraad, net als die van bijna alle Nederlandse pensioenfondsen, naar een bedenkelijk niveau gedaald. Ook de extreem lage rentestand van de laatste jaren heeft niet positief bijgedragen aan de financiële situatie van pensioenfondsen. Dat heeft ervoor gezorgd dat we de pensioenen niet hebben kunnen indexeren en zelfs een keer moesten besluiten de pensioenrechten en -aanspraken met 1,7% te verlagen. Dat heeft heel veel pijn gedaan.

Inmiddels is de financiële situatie van SPUN aanmerkelijk verbeterd en op een acceptabel niveau gekomen. Indachtig het gezegde: “je moet het dak repareren als het droog is” heeft het bestuur, na zeer zorgvuldige overweging, besloten het pensioenfonds te liquideren en onder te brengen bij De Nationale APF. Over de laatste stappen in dat proces wordt u verderop in deze nieuwsbrief geïnformeerd.

Verlaging van de kosten, het waarborgen van de continuïteit, een verbeterde uitvoering van de pensioenregeling en een beter pensioenresultaat zijn de uitgangspunten geweest bij de totstandkoming van de uiteindelijk gekozen oplossing. Echter, het pensioenresultaat is van veel meer zaken afhankelijk dan van de organisatie die de pensioengelden beheert. Wij, als bestuur, hebben geen glazen bol, maar hebben er het volste vertrouwen in dat uw belangen optimaal worden behartigd door De Nationale APF.

Ook namens mijn collega bestuursleden:
Het ga u allen goed!

TOEZICHTHOUDER STEM T IN
MET COLLECTIEVE
WAARDEOVERDRACHT

In eerdere nieuwsbrieven schreven wij over het voornemen van SPUN om haar pensioenverplichtingen en het daarbij behorende vermogen over te dragen naar De Nationale APF en BeFrank PPI. Voorwaarde voor die overdracht is dat de toezichthouder, De Nederlandse Bank, daarmee instemt. Op 18 december 2017 heeft de toezichthouder de zogenoemde ‘verklaring van geen bezwaar’ afgegeven en is de laatste ‘hobbel’ voor de collectieve waardeoverdrachten genomen. SPUN heeft per 1 januari 2018 de pensioenverplichtingen en het daarbij behorende vermogen overgedragen naar De Nationale APF en BeFrank PPI.

De SPUN deelnemers en pensioengerechtigden hebben vanaf die datum geen aanspraken en rechten meer tegenover SPUN. Vanaf die datum zijn De Nationale APF en BeFrank PPI de uitvoerders van de Unisys pensioenregeling.

JANUARI 2018

DE LAATSTE PROCESSTAPPEN

Deze stappen zijn gezet tot de collectieve waardeoverdracht een feit was:

Tot april 2017	Vorbereiding bestuursbesluit overdracht pensioenen naar andere pensioenuitvoerder(s)
11 april 2017	Besluit tot collectieve waardeoverdracht naar De Nationale APF en voornemen tot liquidatie van pensioenfondsen (onder voorbehoud van advies verantwoordingsorgaan, succesvolle onderhandelingen met APF en goedkeuring toezichthouder)
26 april 2017	Adviesaanvraag collectieve waardeoverdracht naar verantwoordingsorgaan verstuurd
12 juni 2017	Positief advies verantwoordingsorgaan ontvangen
19 sept. 2017	Akkoord voorwaarden wat betreft aansluiting bij De Nationale APF voor eigen Unisys kring
26 sept. 2017	Melding collectieve waardeoverdracht bij toezichthouder
18 dec. 2017	Ontvangst 'verklaring van geen bezwaar' van toezichthouder
1 januari 2018	Collectieve waardeoverdracht geëffectueerd.

In liquidatie

Vanaf 1 januari 2018 is SPUN formeel in liquidatie. Het college van vereffenaars draagt zorg voor de verdere afwikkeling en de ontbinding van de stichting pensioenfondsen (zie ook het verslag van de laatste SPUN deelnemersbijeenkomst verderop in deze nieuwsbrief). Drie bestuursleden van SPUN vormen het college van vereffenaars:

- Wim Brandse
- Ron Topsvoort
- Ad Heijma

Geert Bierlaagh blijft tot 1 juli 2018 directeur van SPUN in liquidatie.

Het verantwoordingsorgaan van SPUN blijft in functie totdat de stichting is opgeheven.

WAT WORDT ER VAN U
VERWACHT?

Eigenlijk niet zo veel. En als u vanwege de overdracht van de pensioenen wel in actie moet komen, dan wordt u daar duidelijk op gewezen. Wat u in ieder geval kunt verwachten is het verzoek om een e-mailadres door te geven. De Nationale APF en BeFrank PPI willen graag digitaal met u communiceren. Wilt u dat niet? Dan krijgt u de informatie gewoon op papier.

Met de overgang naar De Nationale APF en BeFrank PPI wordt veel voor u geregeld. Van De Nationale APF heeft u al een welkomstbrief ontvangen.

Gepensioneerden: controleer uw bruto bedrag

De Nationale APF betaalt vanaf januari 2018 maandelijks de pensioenen uit. We hebben getest en gecontroleerd dat alle gegevens goed zijn overgezet. Het is verstandig dat u, als pensioengerechtigde, zelf ook nog een keer controleert of uw bruto uitkering gelijk is aan het pensioen dat u in december 2017 van SPUN heeft ontvangen. Het netto bedrag kan afwijken, maar dat heeft te maken met de nieuwe belastingtarieven per 2018 en niet met de overgang naar De Nationale APF.

Van SPUN ontvangen alle pensioengerechtigden in januari 2018 een jaaropgave van het in 2017 uitgekeerde pensioen.

Deelnemers: wees bewust van de nieuwe pensioenleeftijd

Alle deelnemers wordt aangeraden kennis te nemen van het verslag van de deelnemersbijeenkomst in deze nieuwsbrief. Met name het antwoord op de tweede vraag, over de verandering in de pensioenleeftijd, is voor hen uitermate belangrijk.

De deelnemers ontvangen in het eerste kwartaal van 2018 een laatste pensioenoverzicht. Dat overzicht bevat het bij SPUN opgebouwde pensioen.

JANUARI 2018

BEHARTIGING VAN UW BELANGEN

Bij SPUN zag het verantwoordingsorgaan toe op de wijze waarop het bestuur het beleid uitvoerde. Die rol van interne toezichthouder vervult bij De Nationale APF het zogenoemde belanghebbendenorgaan.

De voormalige bestuursleden van SPUN Wim Brandse, Bas Hamaekers, Hans den Dulk, Ron Topsvoort, Joop Kleij en Ad Heijma treden toe tot het eerste belanghebbendenorgaan. In het belanghebbendenorgaan is de werkgever vertegenwoordigd met vier leden, de gewezen deelnemers die nog als werknemer in dienst zijn van Unisys Nederland met twee leden en de pensioengerechtigden ook met twee leden.

De vertegenwoordiging van de werkgever is bij het ter perse gaan van deze nieuwsbrief nog niet compleet. De directie van Unisys Nederland benoemt de leden namens werkgever. De pensioencommissie van de ondernemingsraad benoemt de leden namens gewezen deelnemers/werknemers. De pensioengerechtigden kiezen de leden namens de pensioengerechtigden. In de eerste helft van 2018 schrijft het bestuur van De Nationale APF verkiezingen uit voor de leden namens pensioengerechtigden.

Iedere voordracht of verkiezing van een kandidaat-lid van het verantwoordingsorgaan is onder voorbehoud van de instemming van de toezichthouder. De Nederlandsche Bank toetst alle leden, ook als zij eerder positief werden getoetst voor het lidmaatschap van het SPUN-bestuur.

ONTBINDING STICHTING
PENSIOENFONDS UNISYS
NEDERLAND

Om de stichting pensioenfonds te kunnen ontbinden is een formeel bestuursbesluit nodig, een zogenoemd ontbindingsbesluit. Nadat het besluit is genomen, houdt de stichting niet direct op te bestaan. Eerst moeten eventuele schulden worden betaald en vorderingen geïncasseerd (de vereffening). Als alle schulden zijn afgelost en er blijft vervolgens geld over (een batig saldo), dan keren de vereffenaars dit overschot uit in overeenstemming met de statuten. Tot dat moment blijft de stichting bestaan. Het is de taak van de vereffenaars om het vermogen te vereffenen. In die fase kunnen belanghebbenden bij de rechtbank in verzet komen tegen de ontbinding.

Tijdens de bestuursvergadering van 8 november 2017 is het dagelijks bestuur van SPUN aangewezen als college van vereffenaars. In deze samenstelling van de voorzitter, de vicevoorzitter en de secretaris van het bestuur zijn alle drie de bestuursgeledingen in het college van vereffenaars vertegenwoordigd. Idee is dat bij de ontbinding van de stichting pensioenfonds weinig beleidsmatige besluitvorming nodig is, waardoor het niet noodzakelijk is het voltallige bestuur tot vereffenaars te benoemen.

De belangrijkste stappen in het proces tot ontbinding van de stichting pensioenfonds, die de vereffenaars in acht moeten nemen, zijn:

- Opstellen rekening en verantwoording;
- Opstellen plan van verdeling;
- Rekening en verantwoording en plan van verdeling ter inzage leggen;
- Publicatie in krant dat rekening en verantwoording en plan van verdeling ter inzage liggen;
- Als verzet wordt aangetekend: weerleggen van grondslagen van verzet;
- Verzoek om afgifte akte van non-verzet (indien nodig);
- Opstellen liquidatieverslag en toesturen aan DNB;
- Afhandelen praktische zaken;
- Beëindiging vereffening.

Vooralsnog gaan de vereffenaars ervan uit dat de ontbinding halverwege 2018 is voltooid.

JANUARI 2018

VERSLAG LAATSTE DEELNEMERSBIJEENKOMST

“De kogel is door de kerk, SPUN stopt ermee”. Met die woorden opende W. Brandse de jaarlijkse deelnemersbijeenkomst op 20 november. “Dit is de laatste keer dat SPUN zijn deelnemers ontmoet, het is dus een bijzondere bijeenkomst”, aldus de SPUN voorzitter.

Na zijn introductie gaf Wim Brandse het woord aan de eerste gastspreker, Edward Snieder. De consultant van Sprenkels&Verschuren ging in op de consolidatie in pensioenfondsenland. Hij wees onder meer op de veranderende omgeving waarin pensioenfondsbesturen hun werk moeten doen en op de druk vanuit de toezichthouder. Zijn conclusie: De keuze die SPUN nu maakt, past in de trend bij Nederlandse pensioenfondsen.

Daarna ging Wim Brandse in op de redenen van het SPUN-bestuur om de pensioenverplichtingen en het daarbij horende –vermogen over te dragen aan De Nationale APF. Hij stelde dat het bestuur een zeer zorgvuldig besluitvormingsproces heeft doorlopen en het volste vertrouwen heeft in (het bestuur van) De Nationale APF, als nieuwe uitvoerder van de Unisys pensioenregeling. De actuele financiële positie van SPUN is geen aanleiding voor de overgang naar De Nationale APF, aldus de SPUN-voorzitter. Met een dekkinggraad van circa 111% staat het pensioenfonds er relatief goed voor.

Vervolgens was het de beurt aan Ton van Setten, voorzitter van het verantwoordingsorgaan. Op zijn geheel eigen wijze besprak hij het oordeel van het verantwoordingsorgaan over de collectieve waardeoverdracht naar De Nationale APF. Het verantwoordingsorgaan is positief over het zorgvuldige handelen van het bestuur en de openheid van zaken die is betracht. Het bestuur heeft scherp onderhandeld met De Nationale APF. Er was wel enige teleurstelling bij het verantwoordingsorgaan over de hoogte van de bijdrage van de werkgever in de uitvoeringskosten van de Unisys kring bij het APF.

De laatste gastspreker was Arnout Korteweg, uitvoerend bestuurder bij De Nationale APF. Hij werd vergezeld door twee andere uitvoerend bestuurders, Mirja Constandse en Henk de Bruijne. Zijn presentatie stond in het teken van een kennismaking met De Nationale APF. Wie zijn wij? en Hoe ziet onze organisatie eruit? Twee andere belangrijke thema's in zijn presentatie waren: Wat gaat er voor de deelnemers veranderen? en Rol en samenstelling van het belanghebbendenorgaan, het medezeggenschapsorgaan van het APF.

Tijdens de presentaties en na afloop was er ruimte voor het stellen van vragen en daarvan werd volop gebruik gemaakt. De belangrijkste vragen en antwoorden zijn hierna weergegeven.

Het bestuur kiest ervoor de bij SPUN opgebouwde DB pensioenen en de DC pensioenen onder te brengen bij De Nationale APF respectievelijk BeFrank PPI. Vanwaar de splitsing in het onderbrengen van de pensioenen?

SPUN heeft na een zorgvuldig besluitvormingsproces gekozen voor De Nationale APF als beste uitvoerder voor de bij SPUN opgebouwde DB pensioenen. Unisys heeft – in samenspraak met de ondernemingsraad – BeFrank geselecteerd als beste uitvoerder van de toekomstige pensioenopbouw in een DC regeling. Het SPUN bestuur heeft vervolgens overwogen dat het in het belang van de deelnemers is als de uitvoering van de DC regeling - opgebouwd en op nog te bouwen pensioen - bij één uitvoerder is ondergebracht, bij BeFrank dus. Kostenaspecten zijn wel onderzocht maar speelden bij de keuze voor BeFrank geen rol.

Bij het aandachtspunt ‘Wat gaat er voor de deelnemers veranderen?’ is gesteld dat de pensioenleeftijd van 65 jaar naar 68 jaar gaat, hoe zit dat?

De huidige door SPUN uitgevoerde pensioenregeling kent een pensioenrichtleeftijd van 65 jaar. Voor het pensioenfonds is dat vooral een ‘rekenleeftijd’, de deelnemers kunnen desgewenst 5 jaar eerder of 5 jaar later hun pensioen laten ingaan. Dus ook gelijktijdig met de AOW. De AOW-leeftijd gaat in 2018 naar 66 jaar.

Daarnaast hebben we te maken met een fiscale pensioenrichtleeftijd. Die is momenteel 67 jaar, en gaat per 1 januari 2018 naar 68 jaar. Het APF kiest ervoor, anders dan SPUN, om de fiscale richtleeftijd en de richtleeftijd in de pensioenregeling gelijk te laten lopen, vanaf 2018 is dat dus 68 jaar. Ook bij het APF kan de deelnemer eerder of later met pensioen en wel 5 jaar eerder of 5 jaar later dan zijn of haar AOW-leeftijd.

JANUARI 2018

Gelijktijdig met de verhoging van de pensioenrichtleeftijd wordt het opgebouwde ouderdomspensioen verhoogd. Voor ieder jaar dat het pensioen later ingaat, wordt het met ongeveer 6% verhoogd.

Een voorbeeld: Als u bij SPUN recht heeft op een ouderdomspensioen van € 10.000 per jaar ingaand op 65-jarige leeftijd, wordt dat pensioen omgerekend naar een pensioen op leeftijd 68 jaar van ongeveer € 11.800. Als u dat ouderdomspensioen vervolgens eerder laat ingaan, op leeftijd 65 jaar, dan krijgt u een uitkering van ongeveer € 10.000.

Er verandert nog iets. Uw ouderdomspensioen gaat bij SPUN in op de eerste van de maand waarin u 65 jaar wordt. Bij het APF gaat het pensioen in op uw 68-ste verjaardag.

Wat zijn de indexatieverwachtingen bij het APF?

Om te beginnen gelden er algemene 'spelregels' voor het toekennen van toeslagen (indexatie). Een pensioenfonds mag de pensioenen pas verhogen als de zogenoemde beleidsdekkingsgraad boven de 110% staat. De beleidsdekkingsgraad is een gemiddelde over de afgelopen 12 maanden. Bij SPUN is die beleidsdekkingsgraad nu ongeveer 108% en voldoet dus nog niet aan die wettelijke eis. Dat geldt straks ook voor de Unisys kring bij het APF.

Het APF gaat in beginsel uit van het beleggings- en risicobeleid zoals dat nu geldt bij SPUN. Daarnaast is belangrijk dat het APF werkt met lagere kosten dan SPUN. Dat vertaalt zich in een hoger netto resultaat. Dus is de conclusie gerechtvaardigd dat de kans op indexatie naar verwachting zeker niet kleiner wordt, eerder groter. Dat was ook de uitkomst van de doorrekening van het pensioenresultaat bij de selectie van De Nationale APF.

Moet het APF een herstelplan opstellen?

Een APF moet zich houden aan dezelfde 'spelregels' als een ondernemingspensioenfonds als SPUN. Dus als de financiële positie onvoldoende is, moet een herstelplan worden opgesteld. Dat is dan geen plan voor het gehele APF, een herstelplan geldt voor een bepaalde kring. Het is dus mogelijk dat er wel een herstelplan is voor kring A, terwijl kring B over voldoende financiële buffers beschikt.

Is de keuze voor De Nationale ook financieel onderbouwd?

Jazeker, en in het SPUN jaarverslag 2017 zal die keuze ook met cijfers toegelicht worden.

Heeft een eigen kring bij De Nationale APF een minimale omvang?

Een norm voor de minimale omvang van een kring, gemeten in belegd vermogen, is er niet. Er is eerder sprake van een 'natuurlijk' minimum, een omvang waarbij een eigen kring niet meer aantrekkelijk is. Voor een eigen kring brengt De Nationale APF extra kosten in rekening. De tijd zal leren waar dat minimum niveau ligt.

Waar is het weerstandsvermogen van een APF voor bedoeld?

Ieder APF moet een weerstandsvermogen aanhouden. Dit weerstandsvermogen is bedoeld om bedrijfsrisico's van het APF zelf af te dekken. Het wordt niet gebruikt voor de afdekking van financiële risico's in een kring. De hoogte van dit weerstandsvermogen is afhankelijk van het belegd vermogen. Het weerstandsvermogen bedraagt minimaal € 500.000 en maximaal € 20.000.000.

Bij toetreding tot De Nationale APF moet SPUN weerstandsvermogen inbrengen. Dat wordt gefinancierd door een vrijval in de voorziening voor toekomstige uitvoeringskosten. Bij het APF is die voorziening lager dan bij SPUN (een lagere voorziening betekent een hoger vermogen). Als SPUN het APF verlaat, krijgt het haar aandeel in het weerstandsvermogen weer terug.

SPUN is inmiddels een gesloten pensioenfonds, er vindt geen pensioenopbouw meer plaats en de werkgever is geen premie meer verschuldigd. De werkgever staat dus op afstand. Waarom is de werkgever dan nog wel vertegenwoordigd in het belanghebbendenorgaan?

Op die vraag zijn een aantal antwoorden van toepassing:

- o Ondanks dat de pensioenregeling is gesloten, voert De Nationale APF straks wel de Unisys pensioenregeling uit. De werkgever blijft een belang houden bij de goede pensioenuitvoering, juist omdat het pensioenfonds niet meer bestaat.
- o Unisys blijft nog steeds bijdragen aan de kosten van de uitvoering van de pensioenregeling.
- o Bij de samenstelling van het belanghebbendenorgaan gelden dezelfde 'spelregels' als voor een paritair samengesteld bestuur, zoals in de Pensioenwet is vastgelegd. In een paritair bestuur hebben ook vertegenwoordigers van de werkgever zitting.

JANUARI 2018

SPUN heeft illiquide beleggingen, die over het algemeen niet op een korte termijn, zonder al te veel verliezen, kunnen worden verkocht. Hoe gaat het bestuur met illiquide beleggingen om?

SPUN labelt de belegging in infrastructuur en hypotheekportefeuille als illiquide. De hypotheekportefeuille wordt overgenomen door het APF, dus daar doet het verkooprisico zich niet voor. Voor de infra beleggingen is inmiddels een andere oplossing gevonden, waardoor de belegging zonder verlies en zonder transactiekosten van de hand kan worden gedaan. Een andere klant van het Infrastructuur beleggingsfonds neemt de participaties van SPUN over tegen de marktwaarde.

TEN SLOTTE....

Na 31 jaar is ons pensioen ondergebracht in een grote pensioenorganisatie, die de uitvoering efficiënt en tegen lage kosten verricht en met continuïteit, waardoor ook de laatste deelnemer over bijvoorbeeld zestig jaar nog verzekerd is van de uitkering van zijn of haar pensioen.

...en last but not least, een woord van dank.

Met de collectieve waardeoverdracht per 1 januari 2018 en de aanwijzing van de vereffenaars komt de grondslag onder de verantwoordelijkheid van het bestuur voor het besturen van het pensioenfonds SPUN te vervallen. De bestuursleden die niet zijn toegetreten tot het college van vereffenaars zijn: Hans den Dulk, Joop Kleij, Marianne Eisma en Bas Hamaekers. De vereffenaars, Wim Brandse, Ad Heijma en Ron Topsvoort danken hun collega bestuursleden zeer voor hun inzet, deskundigheid en collegialiteit in de voorbij jaren.

Dit is de laatste digitale nieuwsbrief van het pensioenfonds SPUN.

De website www.spun.nl blijft bereikbaar zolang het pensioenfonds in liquidatie is.